

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Україна, 01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

№ 044/19-2-0018

від «24» червня 2019 року

Конституційний Суд України
01033, м. Київ, вул. Жилянська, 14.

Суб'єкта права на конституційне подання 49 народних депутатів України

Уповноважений представник суб'єкта права на конституційне подання за дорученням: Народний депутат України **Висоцький Сергій Віталійович, Марченко Микола Валерійович.**

Поштова адреса для листування: м. Київ, вул. Грушевського, 5

Адреса електронної пошти:
mykolamarchenko@gmail.com
Телефон: 0985731863

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПОДАННЯ

щодо офіційного тлумачення статті 151-2 Конституції України

Відповідно до пункту 2 частини 1 статті 150 Конституції України від 28 червня 1996 року №254к/96-ВР (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996 р., № 30, стаття 141) зі змінами (далі – Конституція України) та пункту 2 частини 1 статті 51, частини 1 статті 52 Закону України «Про Конституційний Суд України» від 13 липня 2017 року № 2136-VIII (Відомості Верховної Ради

10:07

України (ВВР), 2017 р., № 35, стор. 6, ст. 376) (далі – Закон України «Про Конституційний Суд України») суб'єкт права на конституційне подання 49 народних депутатів України звертається до Конституційного Суду України щодо офіційного тлумачення статті 151-2 Конституції України, згідно з якою рішення та висновки, ухвалені Конституційним Судом України, є обов'язковими, остаточними і не можуть бути оскаржені.

Потреба в офіційному тлумаченні статті 151-2 Конституції України спричинена правовою невизначеністю означеної норми Основного Закону України в контексті питання про те, які саме рішення Конституційного Суду України не можуть бути оскаржені: будь-які рішення, що їх приймає Конституційний Суд України на своїх засіданнях, зокрема, у формі постанов на засіданнях та спеціальних пленарних засіданнях, чи лише рішення з питань, пов'язаних із здійсненням конституційного провадження за наслідками розгляду справ за конституційними поданнями, конституційними зверненнями та конституційними скаргами.

Конституцію України було доповнено статтею 151-2 на підставі Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від 02 червня 2016 року № 1401-VIII (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 28, ст. 532) (далі – Закон України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)»), який набув чинності 30 вересня 2016 року.

Цим же Законом було викладено в новій редакції частину другу статті 150 Конституції України: «Питання, передбачені пунктами 1, 2 частини першої цієї статті, розглядаються за конституційними поданнями: Президента України; щонайменше сорока п'яти народних депутатів України; Верховного Суду; Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; Верховної Ради Автономної Республіки Крим».

Згідно з частиною другою статті 150 Конституції України (в редакції до 02 червня 2016 року) з питань, передбачених цією статтею, Конституційний Суд України ухвалює рішення, які є обов'язковими до виконання на території

України, остаточними і не можуть бути оскаржені.

Відповідно до частини першої статті 150 Конституції України (в редакції до 02 червня 2016 року) до повноважень Конституційного Суду України належить: 1) вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність): законів та інших правових актів Верховної Ради України; актів Президента України; актів Кабінету Міністрів України; правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим; 2) офіційне тлумачення Конституції України та законів України.

Отже, у статті 150 Конституції України (в редакції до 02 червня 2016 року) чітко й недвозначно йшлося про неможливість оскарження лише рішень Конституційного Суду України, прийнятих за наслідками вирішення питань щодо відповідності Конституції України (конституційність) певних правових актів та щодо офіційного тлумачення Конституції України і законів України.

Запровадивши нову статтю 151-2 і змінивши частину другу статті 150 Конституції України, при цьому прямо не вказавши перелік рішень Конституційного Суду України, які не можуть бути оскаржені, законодавець створив правову невизначеність, яку може бути усунуто лише через офіційне тлумачення Конституційним Судом України статті 151-2 Конституції України.

Правова невизначеність полягає у такому.

Чинна стаття 151-2 Конституції України не обмежує переліком, видами чи певними ознаками рішення Конституційного Суду України, які не можуть бути оскаржені. В той же час Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» частину першу статті 150 Конституції України було також доповнено пунктом 3 такого змісту: "3) здійснення інших повноважень, передбачених Конституцією України". Аналіз чинних статей 150 та 151-2 Конституції України у їх взаємозв'язку приводить до висновку про те, що як і за попередньою редакцією Конституції України (до 02 червня 2016 року) не можуть бути оскаржені лише рішення,

прийняті Конституційним Судом України при виконанні повноважень, передбачених частиною 1 статті 150 Конституції України. Однак в чинній редакції частини першої статті 150 Конституції України відбулися істотні зміни щодо обсягу повноважень Конституційного Суду України. Відсильний характер пункту 3 частини першої статті 150 Конституції України зобов'язує звертатися до інших положень Конституції України, що встановлюють повноваження Конституційного Суду України, які були розширені з прийняттям Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)».

Так, згідно з частиною третьою статті 149 Конституції України без згоди Конституційного Суду України суддю Конституційного Суду України не може бути затримано або утримувано під вартою чи арештом до винесення обвинувального вироку судом, за винятком затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину.

Відповідно до частини восьмої статті 148 Конституції України Конституційний Суд України на спеціальному пленарному засіданні Суду обирає зі свого складу Голову шляхом таємного голосування лише на один трирічний строк.

Згідно із частиною третьою статті 149-1 Конституції України рішення про звільнення з посади судді Конституційного Суду України Суд ухвалює щонайменше двома третинами від його конституційного складу.

При реалізації усіх вищенаведених повноважень Конституційний Суд України приймає рішення у певній формі. При цьому Конституція України не визначає інших особливих форм рішень Конституційного Суду України, окрім висновків, які приймаються у випадках, передбачених пунктом 28 частини першої статті 85, частиною другою статті 137, статтями 151, 159 Конституції України, статтею 85 Закону України «Про Конституційний Суд України». Такі форми рішень Конституційного Суду України, як ухвали, постанови, забезпечувальні накази встановлені лише Законом України «Про

Конституційний Суд України». За своєю правовою природою обрання голови Конституційного Суду України та звільнення з посади судді Конституційного Суду України є повністю тотожними іншим актам Конституційного Суду України. Отже, на них має поширюватися положення про неможливість оскарження та остаточність актів Конституційного Суду України.

Так, згідно з частиною п'ятою статті 39 Закону України «Про Конституційний Суд України» рішення спеціального пленарного засідання, засідання ухвалює більшість суддів Конституційного Суду, які беруть у ньому участь, крім випадків, визначених цим Законом, у формі постанови. Перелік питань, з яких на спеціальних пленарних засіданнях Конституційним Судом України можуть прийматися рішення, встановлений частиною другою статті 39 Закону України «Про Конституційний Суд України». Цей перелік кореспондується з вищенаведеними конституційними повноваженнями Конституційного Суду України (обрання Голови Суду, ухвалення рішення про надання згоди на затримання або утримування під вартою чи арешт Судді, ухвалення рішення про звільнення Судді з посади).

Таким чином, видається очевидним, що постанови Конституційного Суду України з вищенаведених питань є рішеннями Конституційного Суду України, прийнятими відповідно до його повноважень, а отже такі рішення не можуть бути оскаржені. В той же час відсутність прямої вказівки на конкретний перелік повноважень Конституційного Суду України, при реалізації яких ним приймаються рішення, що не підлягають оскарженню, не дає можливості зробити однозначний висновок із спірного питання.

При реалізації інших передбачених Конституцією України повноважень Конституційний Суд України приймає рішення у формі постанов з питань, безпосередньо не пов'язаних із здійсненням конституційного провадження, що за своєю правовою природою більшою мірою є правовими актами індивідуальної дії, які стосуються прав конкретних суддів Конституційного Суду України, які з огляду на положення частини 2 статті 55 Конституцією

України повинні мати право на їх оскарження. З іншого боку жодне право не може бути абсолютним і може обмежуватися прямими приписами Конституції України. Рішення Конституційного Суду України, прийняте за наслідком здійснення конституційного провадження, теж може вважатися певною особою протиправним і таким, що порушує її права, однак вона не має права його оскаржити в судовому порядку.

Згідно з частиною другою статті 147 Конституції України діяльність Конституційного Суду України ґрунтується на принципах верховенства права, незалежності, колегіальності, гласності, обґрунтованості та обов'язковості ухвалених ним рішень і висновків. Відповідна правова норма у попередній редакції Конституцією України (до 02 червня 2016 року) була відсутня.

Із внесенням до Конституції України цих та інших змін Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» законодавець збільшив обсяг повноважень Конституційного Суду України, посилив авторитет і незалежність єдиного органу конституційної юрисдикції, що цілком логічно може мати наслідком збільшення кількості видів рішень Конституційного Суду України, які не можуть бути оскаржені.

Однак для з'ясування питання, які саме рішення Конституційного Суду України не можуть бути оскаржені, необхідним, на наше переконання, є офіційне тлумачення положень статті 151-2 Конституції України. Відповідь на це питання є дуже важливою для всієї країни через надзвичайно важливу роль Конституційного Суду України у правовій системі держави.

З огляду на вищенаведене, керуючись статтями 147, 150 Конституції України, статтями 51, 52 Закону України «Про Конституційний Суд України»,

ПРОСИМО:

1. Відкрити конституційне провадження у справі за конституційним поданням 49 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення

положень статті 151-2 Конституції України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР зі змінами (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996 р., № 30, стаття 141);

2. Надати офіційне тлумачення статті 151-2 Конституції України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996 р., № 30, стаття 141) зі змінами в контексті такого питання:

- які саме рішення Конституційного Суду України не можуть бути оскаржені: будь-які рішення, що їх приймає Конституційний Суд України на своїх засіданнях, в тому числі у формі постанов на спеціальних пленарних засіданнях, зокрема, з питань обрання Голови Конституційного Суду України, надання згоди на затримання або утримування під вартою чи арештом судді Конституційного Суду України, ухвалення рішення про звільнення судді Конституційного Суду України з посади; чи лише рішення з питань, пов'язаних із здійсненням конституційного провадження за наслідками розгляду справ за конституційними поданнями, конституційними зверненнями та конституційними скаргами.

Залучити до участі у конституційному провадженні за цим конституційним поданням уповноваженого представника суб'єкта права на конституційне подання за дорученням, народного депутата України Висоцького Сергія Віталійовича та представника Марченка Миколу Валерійовича.

Додатки:

1. Витяг з Конституції України в редакції до 30 вересня 2016 року зі змінами на 1 аркушах;
2. Витяг з Конституції України в чинній редакції на 5 аркушах;
3. Витяг із Закону України «Про Конституційний Суд України» на 2 аркушах;
4. Закон України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від 02 червня 2016 року № 1401-VIII на 11 аркушах.

Конституційне подання та усі перелічені у додатку копії документів виготовлені у трьох примірниках.

Додаток
до конституційного подання, щодо офіційного тлумачення статті 151-2
Конституції України

№ п/п	Прізвище, ім'я , по батькові	Номер посвідчення	Підпис
1.	Величко С.В.,	044	
2.	Величкович М.Р.	040	
3.	Валдгар М.С.	317	
4.	Світла Т.Т.	466	
5.	Солер В.М.	055	
6.	Ірощенко С.А.	279	
7.	Олександренко О.В.,	147	
8.	Кривинська О.А.	208	
9.	Техерук А.А.	2305	
10.	Вайцеровська П.П.	040	
11.	Левук А.М.	023	
12.	Корнатушак В.В.	040	
13.	Міроманченко І.А.	179	
14.	Горбач В.М.	099	
15.	Разважовський В.В.	271	
16.	Таламартун М.Т.	100	
17.	Риженко П.В.	044	

на відповідальності ініціаторів дел.

до конституційного подання, щодо офіційного тлумачення статті 151-2
Конституції України

№ п/п	Прізвище, ім'я, по-батькові	Номер посвідчення	Підпис
18.	Занієв М.М.	181	
19.	Буглак Н.С.	461	
20.	Малишук І.В.	070	
21.	Балущинський О.У.	121	
22.	Бездач І.І.	293 ²³⁹	
23.	Журієнко О.В.	201	
24.	Сурятовська С.И.	203	
25.	Лиско Д.В.	204	
26.	Амельченко В.В.	205	
27.	Семантьєв Ф.О.	198	
28.	Кочелева І.В.	199	
29.	Лещак О.О.	197	
30.	Яніцький В.Д.	353	
31.	Залужко В.П.	762	
32.	Кивень В.М.	132	
33.	Вадатуровський	328	
34.	Павло Кишкар	134	

14 січня 2012 року Іванів Л.В.

